

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.237/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Dr. Sugár Balázs ügyvéd

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Dr. Lajos Sándor ügyvéd

A per tárgya: kölcsöntartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Egri Törvényszék, 1.Pf.20.130/2020/4.számú ítélete

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Hatvani Járásbíróság, 1.P.20.030/2019/43. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest a tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy az alperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 355.200 (háromszázötvenötezer-kétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes jogelődje, az M... E..... A..... K..... és S..... Z..... M..... R..... (a továbbiakban: felperes) és az alperes között 2008. június 21-én gépjárművásárlás finanszírozása céljából kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a felperes 3.197.000 forintnak megfelelő svájci frank összegű kölcsönt folyósított az alperes részére. A felek fix törlesztésű, deviza alapú konstrukcióban állapodtak meg. A törlesztőrészletek számát 120 hónapban határozták meg azzal, hogy ez változhat. A törlesztőrészletek összegét forint összegben, a teljes futamidőre, 12 havi periódusokban rögzítették a szerződésben. A THM százalékos értékét a szerződés 9,90%-ban rögzítette.

[2] A szerződés II.3. pontjában a felperes az árfolyamkockázat tekintetében az alábbi tájékoztatást adta: „A forinttól eltérő devizanemben történő kölcsönfelvétel előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam és kamatkockázat tudatos felvállalását jelenti a kölcsön devizanemétől függően a kölcsön teljes vagy adott esetben részleges futamidejére vonatkozóan. Erre tekintettel a hitelező a jelen szerződéssel kapcsolatban az alábbi, piac által indukált kockázatokra hívja fel az adós figyelmét. A kölcsön futamideje alatt árfolyam elmozdulások a nemzetközi pénzpiacok és a forint piaci helyzete változásától függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányba és mértékben következhetnek be. Az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészletek forintban számított összege, illetve fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén a kölcsön futamideje. További kockázatot jelent változó kamatozású kölcsönkonstrukciók esetén, hogy a devizaárfolyam változástól függően a kölcsön devizanemére irányadó nemzetközi pénzpiaci kamatok is változhatnak és a változás akár a forint kamatok változásával ellentétes irányú is lehet. Kedvezőtlen irányú kamatváltozás az árfolyam változása esetén önmagában is növeli a törlesztőrészlet összegét, illetve fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén a kölcsön futamidejét. Ugyanakkor az árfolyam és a kamat bármilyen irányú változása akár együttesen is bekövetkezhet, ami kedvezőtlen esetben a forintban számított adósságterhek kumulatív növekedését eredményezheti”.

[3] A kölcsönszerződés részévé vált Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) III.7.2. pontja értelmében fix törlesztésű, deviza alapú kölcsön esetén az adós ugyan viseli a kölcsön alapjául szolgáló deviza árfolyamváltozásból, illetve az irányadó kamatláb változásból fakadó kockázatot, azonban az ezekből származó fizetési különbözet nem a törlesztő részletekben kerül elszámolásra, hanem az ÁSZF III.1.8. pontjában meghatározott

kivételtől eltekintve a kölcsönszerződés futamidejének végén. Az ÁSZF III.7. pontjának további rendelkezései részletezték az utolsó törlesztőrészlet összegének, illetve a törlesztőrészletek számának változását abban az esetben, ha a fix devizás korrekció összege pozitív a bank által az utolsó törlesztőrészletet követően megküldött értesítésben közölt egyenleg alapján.

[4] A felperes képviselőjében a kölcsönszerződést és a jóváhagyási értesítőt az Autó Sós Kft. (a továbbiakban: gépjármű-kereskedő) képviselője írta alá, a felperessel korábban megkötött együttműködési megállapodásban foglalt meghatalmazás alapján.

[5] A felperes a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről 2014. évi XL. törvényen alapuló elszámolási kötelezettségének 750.365 Ft elszámolásával eleget tett, ezzel az ún. továbbvitt kamat összegét 665.031 Ft-ra csökkentette.

[6] Az alperes a fizetési kötelezettségét 2015. június 19. napját követően nem teljesítette, ezért a felperes 2015. szeptember 15-én a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében 3.558.098 tőke és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni a kölcsönszerződésből eredő, teljesíteni elmulasztott fizetési kötelezettségére tekintettel.

[8] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződést a felperes nevében aláíró személy képviselői joggal nem rendelkezett, valamint nem igazolt, hogy a gépjármű-kereskedőnek volt az ügynöki tevékenység végzéséhez engedélye. A kölcsönszerződés alaki hibában is szenved, az nem minősül írásba foglaltak a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 210.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Állította a kölcsönszerződés érvénytelenségét az rHpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c), d) és e) pontjai alapján, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdésére hivatkozással a szerződés IV.3. pontjában rögzített, az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás elégtelensége miatt. Vitatta a szerződés felmondásának jogszerűségét is. Megtámadási kifogást is előterjesztett megtévesztésre alapítva arra hivatkozással, hogy a felperes képviselőjében eljáró személy azt a látszatot keltette, hogy az árfolyamkockázat maximuma évente 1080 Ft. Vitatta a követelésösszegezésességét is, álláspontja szerint azt a felperes nem bizonyította.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.551.896 Ft-ot, és ebből 3.004.632 Ft után 2015. szeptember 21. napjától a kifizetés napjáig számított időre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki

alapkamat kétszeres mértékének megfelelő mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Részletesen indokolt határozatában az alperesnek a szerződés létre nem jöttével, érvénytelenségével kapcsolatos kifogásait, valamint a megtámadási kifogását alaptalannak, az összecszerúségi vitatását kisebb részben alaposnak találta.

[10] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett (a keresetnek helyt adó) részét – helyes indokaira utalással – helybenhagyta.

[11] A másodfokú bíróság rögzítette, a jogvita eldöntéséhez szükséges, a kereset, valamint az ellenkérelem körében érvényesített jog alapjául szolgáló tények túlnyomórészt okirati bizonyítékok alapján megállapíthatók voltak, az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás megfeleltetése kapcsán a szerződéskötés során elhangzott tájékoztatás teljes feltárására további tanúbizonyítás azért nem volt lefolytatható, mert a szerződéskötés során a gépjármű-kereskedő képviselőjében eljáró személy idézési címe nem volt megállapítható.

[12] A jogerős ítélet szerint a szerződés létrejötté és érvényessége szempontjából jelentőséggel bír, a szerződés aláírásával és az annak során a felperes jogelődjének képviselői jogával kapcsolatos hivatkozásokkal – az alperes fellebbezésében írtakkal szemben – az elsőfokú bíróság érdemben foglalkozott, azt is rögzítette ítélete indokolásában, mely okból nincs jelentősége a PSZÁF engedélyének és a konkrét aláíró személyének. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt e körben az rPtk. álképviselőre vonatkozó rendelkezéseire [221.§ (1) bek.], amelyek értelmében a felperes jogelődjének a kölcsön folyósításában megnyilvánuló jóváhagyásával az esetlegesen hiányzó képviselői jog szerződés létre nem jöttét eredményező jogkövetkezménye elhárul. Szükségtelen volt ezért e körben külön bizonyítást foganatosítani, anélkül is megállapítható volt, hogy a felperes és az alperes között a szerződés írásban létrejött.

[13] A fellebbezésnek az rHpt. 213. § (1) bekezdésében meghatározott érvénytelenségi okok európai joggal konform értelmezésével kapcsolatos hivatkozásával összefüggésben a másodfokú bíróság kiemelte, ezen tartalmi követelmények valóban fogyasztóvédelmi célzattal kerültek meghatározásra, teljesülésük azonban nem mérlegelés kérdése, és nem vonható ebbe a körbe a tisztességtelen kikötésekre vonatkozó nemzeti jogi és európai jogi szabályozás. Az alperes által megjelölt európai bírósági döntések nem az alperes által hivatkozott 87/102/EGK tanácsi irányelv, hanem a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó 93/13/EGK tanácsi irányelv értelmezésére vonatkoznak.

[14] A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal azonosan megállapította, hogy a kölcsönösszeg devizában való meghatározására, a törlesztőrészletek kiszámítására vonatkozó szerződési feltételek alkalmasak arra, hogy az alapján a szerződés főszolgáltatásai megállapíthatóak legyenek. Rámutatott, a deviza alapú szerződés lényegéből következően nem határozható meg a szerződéskötéskor a kölcsön összege egyaránt a kirovó és lerovó pénznemben, annak folyósításáig ugyanis változhat az két pénznem egymáshoz viszonyított árfolyama. Ennek ellenére a kölcsönösszeg meghatározottnak tekinthető, ha az a szerződés rendelkezései alapján pontosan megállapítható. Annak vizsgálata, hogy e rendelkezések mennyiben világosak és érthetőek, nem az rHpt. 213. § (1) bekezdésének alkalmazási körébe tartozik, az a szerződési feltétel tisztességtelenségét alapozhatja meg.

[15] Az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjával összefüggésben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helytálló indokaihoz annyit fűzött hozzá, hogy a THM mértékének helytelen meghatározása nem vonható ezen érvénytelenségi ok körébe.

[16] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy az árfolyamkockázatról szóló, a szerződésben adott tájékoztatás alapján az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára a devizában való elszámolás kikötésének gazdasági hatásai felismerhetők voltak. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg, hogy az alperes nem bizonyította eredménnyel azon tényállítását, miszerint ezzel ellentétes szóbeli tájékoztatást kapott volna. Az, hogy a törlesztőrészlet évente ezer forinttal emelkedik, a szerződés rendelkezései alapján is megállapítható, és nem áll ellentétben az árfolyamváltozásból eredő terhet az alperesre hárító szerződési feltételekkel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Másodlagos felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult. Állította, a jogerős ítélet „többek között” sérti az rHpt. 3. § (3) bekezdése, 2. számú mellékletének 12. a) pontja, 47. § (1) bekezdés, 203. § (6)-(7) bekezdései, 210. §-a, 213. § (1) bekezdés a)-e) pontjainak, az rPtk. 199. §, 200. § (2) bekezdés, 205 §, 209. § (1) és (4) bekezdés, 209/A. § (2) bekezdés, 217. § (1) bekezdés, 219. § (1) bekezdés, Ptk. 220. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, Ptk. 239. § (2) bekezdés, Ptk. 302. § b) pont, 303. § (3) bekezdés, 321. § (1) bekezdés, 523. § (1)-(2) bekezdés, 2/1995. (11.22.) PM rendelet és a 18/2008. (VI.13.) PM rendelet, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp. 3. § (3) bekezdés és 221. § (1) bekezdés rendelkezéseit.

[18] Az alperes előadta, a gépjármű-kereskedő aláírási jogosultsága és a szerződés ez okból való érvénytelensége vonatkozásában az eljáró bíróságok nem vették figyelembe az alperesi védekezéseket, miszerint az általa hivatkozott PM rendeletekben, rHpt.-ben és a 2005/29/EK irányelv (amelyet a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény ültetett át a nemzeti jogba) 5. és 7. cikkében rögzített rendelkezések megsértése a kölcsönszerződés semmisségét eredményezi. Nem folytattak le bizonyítást arra nézve, hogy a gépjármű-kereskedőnek volt-e engedélye az ügynöki tevékenység folytatásához, illetve, ha az csak bejelentési kötelezettséggel járt, annak eleget tett-e. A perbeli esetben végső soron nem derült ki, hogy ki volt, aki ténylegesen eljár a felperes képviselőjében és jogosult volt-e az eljárásra, így az eljáró bíróságok lényegét tekintve egy fikciót fogadtak el, ami a jogerős ítélet megalapozottságát egyértelműen kizárja.

[19] Az rHpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja kapcsán az alperes arra hivatkozott, annak alapját a 87/102/EGK tanácsi irányelv képezi. Az irányelvek átültetésekor a nemzeti jogalkotó az irányelv szövegéhez képest csak szigorúbb szabályokat alkothat meg, megengedőbbeket azonban nem. A deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos elvi kérdésekről szóló

1/2016. Polgári jogegységi határozat (a továbbiakban: 1/2016. PJE határozat) a jogalkotói akarattal ellentétben, ezt a szigort és a törvényi rendelkezés fogyasztóvédelmi funkcióját kiüresíti, ezért mellőzendő. Az elsőfokú bíróság az ítéletében leírta, hogy az ÁSZF III.1.1. és III.1.3. pontja alapján kiszámítható a kölcsön tőkeösszege, azonban, hogy ez valóban így van-e, nem vizsgálta, e körben sem osztotta ki a bizonyítási terhet.

[20] A szerződés tárgyának meghatározottsága vonatkozásában az alperes állította annak tisztességtelenségét is, e körben utalt az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-126/17. számú ítéletére, és előadta, hogy a perbeli szerződés csak egy forint összeget tartalmaz, az alkalmazandó árfolyamot nem, így nem felel meg sem az rHpt. rendelkezéseinek, sem az rPtk. 209. § (1) és (4) bekezdésének.

[21] Az alperes az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja vonatkozásában szintén azt sérelmezte, hogy a bíróság nem osztotta ki a bizonyítási terhet, így nem ismert, hogy a THM valóban kiszámítható-e, az milyen díjakat, költségeket, milyen összegben tartalmaz, és melyeket nem, mértéke valós-e, valóban az ÁSZF-ben írt képlet alapján számította-e ki a felperes, esetlegesen nem megtévesztően alacsony-e. A perben korábban képviselt álláspontját annak ismeretében is fenntartotta, hogy a Kúria időközben e tárgyban meghozta a 6/2021. PJE határozatot.

[22] Az alperes az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás tekintetében hangsúlyozta, az eljáró bíróságok az alperes által személyesen előadottakat, valamint M..... L..... tanú vallomását nem azok valós tartalma alapján vették figyelembe, azokból számos lényeges nyilatkozatot mellőztek. Nem vették figyelembe a jelen tényállás egyediségét, miszerint az alperes a szerződéskötést megelőzően nem vitatottan nem látta a szerződéses iratanyagot, a szerződéskötést megelőzően az alperes a gépjármű megrendelőben szereplő tájékoztatást kapta a kereskedőtől, ami azt tartalmazta, hogy csak évi 1.080 Ft-tal nő a törlesztő-részletek összege. Az alperes többször is rákérdezett a kockázatokra (azaz igyekezett a lehető leginkább körültekintő lenni), és a kereskedő minden alkalommal a fentieket adta elő, valamint arról beszélt, hogy ez egy kivételes, egyedi és az alperes számára előnyös ajánlat, és egy kihelyezett plakát is ezt az üzenetet hirdette.

[23] Az alperes előadta, önmagában abból, hogy többször járt bent a kereskedésben, nem következik az, hogy „a finanszírozási konstrukció megismerésére megfelelő idő állt rendelkezésére”, hiszen a szerződést csak annak aláírása előtt 20-30 perccel látta először, a korábbi alkalmakkor pedig csak annyit ismert meg, hogy évi 1.000 Ft körüli összeggel fog megnövekedni a törlesztőrészlet.

[24] Az alperes hivatkozott emellett a tájékoztatás kis betűméretére, homályos és bonyolult megfogalmazására, arra, hogy a „jelentős” kifejezés nem azonos a „korlátlan” szó jelentésével, arra, hogy az nem mutatta be az árfolyam- és kamatváltozás gazdasági mechanizmusát és azt, hogy az alperes azzal olyan kockázatot vállal, amely számára gazdaságilag nehezen viselhető lesz.

[25] Az alperes állította, hogy a másodfokú bíróság nem bírálta el teljeskörűen a fellebbezési hivatkozásait, így az rHpt. c), d) és e) pontjai körében előadott érveit, összecszerkesztési vitatását és a felmondás jogszerűtlenségével kapcsolatos álláspontját.

[26] Az alperes valamennyi felülvizsgálati kérelmében megjelölt jogszabálysértés tekintetében hangsúlyozta, hogy változatlan tartalommal fenntartja a per során tett valamennyi előadását és nyilatkozatát, kérte azt a felülvizsgálati eljárásban előadottnak tekinteni.

[27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az abban megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

[29] A Kúria előjáróban rámutat arra, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a jogerős ítélet, rendeltetése pedig annak megállapítása, hogy a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt okokból a jogerős határozat jogszabálysértő-e. A Kúria ezért csak a felülvizsgálati kérelem keretei között, továbbá az ott megjelölt jogszabályok alapján vizsgálhatja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát a perben nem releváns kivételektől eltekintve [rPp. 275. § (2) bekezdés].

[30] Az rPp. 272. § (2) bekezdésében és az azt értelmező, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK véleményben írtak értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabály megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Kúria Pfv.I.22.488/2016., közzétéve: BH2018. 53.). Ezen együttes feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt konkrétan megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokát ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel (Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., közzétéve: BH2017. 196.). Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében az rPp.-ben meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek (Kúria Pfv.V.20.301/2015., közzétéve: BH2015.307.).

[31] A Kúria már több határozatában rámutatott arra is, hogy a felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslati jellegéből eredően a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának alátámasztásához nem elegendő a kereseti előadásra, illetve a fellebbezésre – vagy akár más beadványra – hivatkozás. A felülvizsgálati eljárásban a fellebbezés ismételt elbírálására nincs mód, a korábbi perbeli előadások, valamint a fellebbezés pedig nyilvánvalóan nem tartalmazhat indokokat arra vonatkozóan, hogy a fellebbezést elbíráló másodfokú bíróság mely jogszabályt milyen módon sértett meg (BH1995. 99.II., BH 1998. 558.II., Kfv.IV.35.169/2014/4., közzétéve: BH2015. 241.).

[32] A fentiek az adott ügyben is irányadóak, ezért a Kúria nem tudta figyelembe venni és érdemben vizsgálni az alperes felülvizsgálati kérelmében pusztán a korábbi előadásaira, azok fenntartására utaló hivatkozásait (összezszerűségi vitatás, a felmondás jogellenessége). Rögzíti továbbá, hogy az alperes megsértett jogszabályként nem jelölte meg az rPp. 206. § (1) bekezdését és 221. § (1) bekezdését, erre tekintettel – az e körben előadott érvei ellenére – nem volt érdemben vizsgálható az alperes személyes meghallgatásán elhangzottaknak és a meghallgatott tanú (alperes akkori élettársa) vallomásának az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatással összefüggésben állított iratellenes, helytelen értékelésével, továbbá a jogerős ítélet hiányos, valamennyi fellebbezési kérelmére ki nem terjedő indokolásával kapcsolatos érvelése sem. Az indokolás állított hiányossága tekintetében azonban a Kúria kiemeli, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 254. § (3) bekezdése alapján hagyta helyben.

[33] Az alperes a gépjármű-kereskedő aláírási jogosultságával, az ügynöki tevékenységre vonatkozó engedéllyel és a kölcsönszerződés kötelező írásba foglalásával, pontosabban ezek hiányával kapcsolatban a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok indokolás nélkül nem vizsgálták érdemben az eljárás során és a felülvizsgálati kérelmében is megjelölt, álláspontja szerint a kölcsönszerződés létre nem jöttét, illetve semmisségét eredményező jogszabályi rendelkezések teljesülését.

[34] A Kúria rögzíti, az alperes iratellenesen állította a felülvizsgálati kérelmében, hogy a fenti védekezését az eljáró bíróságok nem vizsgálták érdemben, azt ugyanis az elsőfokú bíróság az ítéletének a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt [52]-[54] pontjaiban és a másodfokú bíróság a jogerős ítéletet [30] pontjában érdemben bírálta el. Az alperes az eljáró bíróságok itt kifejtett egyező álláspontját a felülvizsgálati kérelmében nem cáfolta, nem jelölt meg olyan jogszabályi rendelkezést, amelyből – szemben a jogerős ítéletben írtakkal – az következne, hogy az általa felhívott PM rendeletek, az rHpt., illetve a 2005/29/EK irányelv nemzeti jogba történt átültetését szolgáló, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) vonatkozó rendelkezéseinek megsértése a szerződés polgári jogi semmisségét vonná maga után. Az alperes hivatkozásaival éppen ellenkezőleg, az Fttv. 1. § (3) bekezdés a) pontja kifejezetten arról rendelkezik, hogy nem terjed ki ezen törvény hatálya a szerződés létrejöttére, érvényességére és joghatásaira, valamint a kereskedelmi gyakorlattal összefüggésben felmerülő polgári jogi igényekre.

[35] A szerződés írásbeli alakja tekintetében nincs perdöntő jelentősége az aláíró konkrét személyének sem, mivel a periratokhoz csatolt kölcsönszerződést nem vitásan írásba foglalták; nem volt vitatott a perben az sem, hogy azt a felperes nevében a gépjármű-kereskedő alkalmazottja írta alá a kereskedő és a felperes között 2008. január 14-én létrejött együttműködési szerződésbe (4/F/1.) foglalt meghatalmazás alapján, továbbá a gépjármű-kereskedő eljárását – ha az bármely okból álképviseletnek is minősült volna – a felperes utóbb jóváhagyta. Az alakisággal, az rHpt. 47. § (1) bekezdésével kapcsolatos alperesi érvelés tekintetében a Kúria rámutat, az alperes nem vitatta a felperes azon perbeli állítását, hogy ez a rendelkezés rá nem vonatkozik, mert nem minősül hitelintézetnek, de ettől függetlenül is az erre alapított védekezése érdemben sem alapos, figyelemmel az együttes aláírási jog átruházásáról szóló 1/2021. Polgári jogegységi határozatban írtakra.

[36] Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság helytálló megállapítása szerint az alperes által állított fenti jogszabálysértések valóságuk esetén sem hatnának ki a kölcsönszerződés létejöttére és érvényességére, azaz nem eredményezhetnék az alperes által kért keresetet elutasító döntés hozatalát, ezért nem követtek el jogszabálysértést az eljáró bíróságok azzal, hogy az alperes által e körben állított jogszabálysértések tekintetében nem folytattak le bizonyítást.

[37] A felülvizsgálati kérelem rHpt. 213. § (1) bekezdésével kapcsolatos hivatkozásai vonatkozásában a Kúria – utalva a jogerős ítéletben is írtakra – hangsúlyozza: különbséget kell tenni a szerződéses rendelkezés jogszabályba ütköző semmissége és a tisztességtelensége következtében bekövetkező semmissége között, ahogyan azt a 2/2012. (XII.10) PK vélemény 2. pontja (ugyan a fogyasztói kölcsönszerződésben pénzügyi intézmény által alkalmazott általános szerződési feltételekben szereplő egyoldalú szerződésmódosítási jog tisztességtelenségével összefüggésben, de az rHpt. 213. § (1) bekezdése körében általános érvennyel irányadóan) kifejtette. A bíróságnak először azt kell vizsgálnia, hogy az általános szerződési feltételek között szereplő kikötés a jogszabályi rendelkezéseket sérti-e, ha nem, erre való hivatkozás esetén tér át a tisztességtelenség vizsgálatára.

[38] Az alperes a szerződés tárgyának meghatározottsága tekintetében mind az rHpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző semmisségre, mind a rendelkezés átláthatatlanságára, tisztességtelenségére [rPtk. 209. § (1) bekezdés] hivatkozott.

[39] A jogszabályba ütköző semmisség körében a Kúria rögzíti, a Kúria jogegységi határozata az elsőfokú ítéletben felhívott alaptörvényi rendelkezésen felül a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 24. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróságokra – egyben a Kúriára nézve is – kötelező. Helytállóan értékelték ezért az eljáró bíróságok a szerződés tartalmának jogszabálynak való megfelelőségét az 1/2016. PJE határozat figyelembevételével. Ezért azon túlmenően, hogy az alperes nem jelölte meg, hogy 1/2016. PJE határozat álláspontja szerint az uniós jog mely rendelkezését sérti, annak „félretételére” nem volt, és a felülvizsgálati eljárásban sincs eljárásjogi lehetőség. Ugyanakkor kiemelendő, ahogy maga a PJE határozat is kifejti, a deviza alapú konstrukcióból következik, hogy a kölcsönösszeg a szerződéskötés napján mindkét pénznemben nem határozható meg, hiszen a szerződéskötést követően irányadó, jövőben határozottá váló átszámítási árfolyamot a szerződéskötéskor egyik fél sem ismeri, a kölcsönösszeg azonban az adott átszámítási referencia időpont bekövetkezésekor objektíve ismertté, egyben kiszámíthatóvá és ellenőrizhetővé válik. Amennyiben a kölcsönösszeget a szerződéskötés napján mindkét pénznemben megadják, a két összeg közül az egyik mindenképpen csak tájékoztató jellegű; attól függően, hogy az adott szerződés hogyan szól, a devizaösszeget vagy a forintösszeget tekinti-e kiindulópontjának: a kölcsönnevő hiteligényét a pénzügyi intézmény forintban vagy devizában rögzítette-e.

[40] A perbeli kölcsönszerződés tekintetében a Kúria utal a másodfokú bíróság által helyes indokai alapján helybenhagyott elsőfokú ítélet [57] pontjában írtakra, amelyben az elsőfokú bíróság indokolta azon álláspontját, hogy a forintban meghatározott kölcsön tőkeösszege svájci frankban a szerződés rendelkezései alapján kiszámítható, ezért az megfelel az rHpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjának. A Kúria hangsúlyozza, amennyiben a számításhoz szükséges adatokat a szerződés megfelelően tartalmazza, jogszabálysértés nem állapítható

meg abban az esetben sem, ha a fogyasztó maga azt a szerződéskötéskor nem tudja elvégezni (Gfv.VII.30.375/2020/8.).

[41] A kölcsönösszeg meghatározásának nem világos, nem érthető jellege kapcsán az alperes a EUB C-126/17. számú végzésére hivatkozott. Az előzetes döntéshozatali eljárás alapjául szolgáló eljárásban a perbelitől eltérő tartalmú szerződés szerepelt, azonban az annyiban egyezett a perbelivel, hogy a kölcsön tőkeösszege abban az ügyben is a finanszírozási igényként megjelölt forintban volt meghatározva, míg a svájci frankban megjelölt összeget csak tájékoztató jelleggel tartalmazta. Éppen az EUB határozatának felülvizsgálati kérelemben hivatkozott 35. pontjának alperes által kiemelt részéből („Amennyiben ezen összeg meghatározása a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamtól függ, az említett követelmény előírja, hogy a ténylegesen kölcsönadott összeg számítási módszerei, valamint az alkalmazandó árfolyam átlátható legyen, vagyis a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse az e szerződésből eredően őt érintő gazdasági következményeket, köztük különösen a kölcsönének teljes költségét.”) következik, hogy a 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésének és 5. cikkének megfelelő, azaz nem tisztességtelen, ha a kölcsön devizában kifejezett összege a szerződés rendelkezései alapján a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára kiszámítható. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében nem állította és nem fejtette ki, hogy álláspontja szerint ez a kölcsönszerződés és az ÁSZF III.1.1.és III.1.3. pontjaiban megjelölt definíciók vonatkozó rendelkezései alapján miért nem lehetséges. Az adott esetben a kölcsön összege (a szerződés tárgya) a szerződés deviza alapúságából következően a 3.197.000 Ft szerződésben definiált bázis árfolyam folyósítás napján konkretizálódó CHF összegével azonos.

[42] Az alperes az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja, a THM vonatkozásában a felülvizsgálati kérelemben azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok nem folytattak le bizonyítást annak tényleges kiszámíthatósága, valósága, a THM számítása során figyelembe vett és nem vett költségek, díjak, esetlegesen megtévesztően alacsony mértéke tekintetében.

[43] A Kúria hangsúlyozza, a szerződés jogszabályba ütközése vizsgálatakor az alperes által hiányolt bizonyítás, a bizonyítási teher kiosztása szükségtelen, az alperes érvénytelenségi kifogása – jogszabályba ütköző semmisség – tekintetében a szerződés rendelkezései alapján dönt a bíróság. Az e tárgyban időközben hozott, a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés semmisségének egyes kérdéseiről szóló 6/2021. PJE határozat kapcsán a Kúria utal a jogegységi határozat korábban kifejtett kötelező jellegére. E PJE határozat értelmében a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés az rHpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján akkor semmis, ha az éves, százalékbán kifejezett teljes hiteldíjmutatót egyáltalán nem tartalmazza. Az alperes sem az eljárás során, sem a felülvizsgálati kérelmében e tekintetben nem hivatkozott sem tisztességtelenségre, sem megtévesztésre. A fellebbezésében már fenn nem tartott megtámadási kifogása sem a THM megtévesztő jellegére vonatkozott. A perbeli szerződés nem vitatható módon tartalmazza az éves, százalékbán kifejezett teljes hiteldíj mutatót (9,90%), ezért a jogszabályba ütközés hiányát az eljáró bíróságok jogszerűen állapítottak meg.

[44] A felülvizsgálati kérelem árfolyamkockázatról adott tájékoztatással kapcsolatos érvelése kapcsán a Kúria visszautal jelen ítélete [32] pontjában írtakra. Az ott kifejtettek

alapján a felülvizsgálati eljárásban csak abban a kérdésben foglalhatott állást, hogy a felperes által a szerződésben írásban (bizonyítottan) adott tájékoztatás alakilag és tartalmát tekintve megfelelő volt-e, illetve azt az alperes kellő időben kapta-e meg.

[45] Az alperes álláspontja szerint a tájékoztatás annak betűmérete, szerződésbeli elhelyezkedése miatt nem volt kellően figyelemfelhívó. Tény, hogy mind a szerződés, mind az ÁSZF valóban nehezen olvasható betűmérettel készült, azonban ez nem kizárólag az árfolyamkockázatról adott tájékoztatást, hanem a teljes szerződést jellemezte, ennek okán nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a felperes a tájékoztatást kívánta a kis betűmérettel „elrejtetni”. Az egyedi szerződés önálló pontja, egybefüggően tartalmazza az adós által tudomásul vett „figyelemfelhívó tájékoztatást” azzal, hogy a szerződés első oldalán a törlesztőrészletek 120 hónapban történő feltüntetése alatt közvetlenül szerepel az a megjegyzés, miszerint „Fix törlesztésű deviza alapú kölcsön esetén változhat”. A tájékoztatás módja, alakiséga ezért nem akadályozta az átlagos fogyasztót annak tartalma megismerésében.

[46] A Kúria nem osztotta a tartalmi megfelelőség tekintetében sem az alperes azon álláspontját, hogy az homályos, bonyolult és nem utal korlátlan tőke- és törlesztőrészlet változásra. A Kúria megítélésre szerint az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtettek arra, hogy a perbeli kölcsönszerződésben a fogyasztó számára világos és érthető tartalommal jelentek meg az árfolyamkockázat összefüggései.

[47] A jelen ügy „specialitását” az képezte, hogy az alperes fix törlesztésű kölcsönt vett fel, ahol a „fix” részlet is évente 1080 forinttal nő, továbbá a gépjármű-kereskedő által a szerződéskötés napján kiállított ún. „Gépjármű megrendelő” csak ezen tényrt tartalmazta és nem utalt további fizetési kötelezettségekre. Az alperes erre alapította azon érvelését, hogy a szerződéskötéskor abban a feltevésben volt, hogy az évi emelkedés jelenti számára az árfolyamkockázatot. Ennek viszont ellentmond, hogy az okitatok keltezése szerint ugyanazon a napon az általa aláírt kölcsönszerződés az első oldalán az évekre lebontott törlesztőrészletekről készített táblázat mellett már egyértelmű tájékoztatást adott arról, hogy a kölcsön devizaneme: CHF, a kölcsön jellege: fix törlesztésű deviza alapú kölcsön, a törlesztőrészletek száma: 120 hónap azzal, hogy az fix törlesztésű deviza alapú kölcsön esetén változhat.

[48] Az egyedi szerződés IV.3. pontja ismertette a devizaalapú konstrukcióval járó árfolyamkockázat lényegét, az árfolyam elmozdulásának lehetséges irányait, a gyakoriságában, – előre nem becsülhető – mértékében egyaránt jelentkező bizonytalanságot. Egyértelműen tartalmazta, hogy a piac alakulásától függő árfolyamváltozás következtében jelentős mértékben megemelkedhet az adós tőketartozása, törlesztőrészletfizetési kötelezettsége, fix törlesztésű devizakonstrukcióban pedig a kölcsön futamideje. Kitért a tájékoztatás az árfolyamkockázat mellett ható további, a változó kamatozású kölcsönkonstrukciókban érvényesülő kamatkockázat lényegére, az adós fizetési kötelezettségeit érő lehetséges hatására (törlesztőrészlet, futamidő növekedése), idetartozóan arra is, hogy utóbbi kockázat akár önmagában, de akár az árfolyamváltozással együtt is bekövetkezhethet, a két kockázati tényező hatása kumulatív módon is jelentkezhethet.

[49] A Kúria mindebből következően egyetértett a jogerős ítélet álláspontjával, hogy a kölcsönszerződés vizsgált kikötése megfelelő volt, és az, hogy a törlesztőrészlet évente kb. ezer forinttal emelkedik, nem áll ellentétben az árfolyamváltozásból eredő terhet az alperesre hárító szerződési feltételekkel.

[50] A felülvizsgálati kérelemben hangsúlyozott „korlátlan” és „jelentős” szavak tartalmi eltérése kapcsán a Kúria rámutat, az EUB több határozatban is megfogalmazott iránymutatása szerint nem meghatározott kifejezéseknek kell szerepelnie az árfolyamkockázati tájékoztatóban, hanem a tájékoztatás egészének kell alkalmasnak lennie arra, hogy a fogyasztó felismerje annak veszélyét: az árfolyamromlás valós, a kölcsön futamideje alatt bekövetkezhet, akár jelentős is lehet, így a gazdasági helyzetét súlyosan érintheti (C-227/18.), amely elvárást a fentiek szerint a perbeli tájékoztatás teljesítette.

[51] A Kúria hangsúlyozza, a kölcsönfelvevőtől minimálisan elvárható, hogy a szerződést alaposan áttanulmányozza és szükség esetén az egyes általa nem érthető rendelkezésekről tájékoztatást kérjen. Az adott esetben a megfelelő tartalmú, írásban adott tájékoztatást nem rontotta le az azzal ellentétes szóbeli tájékoztatás, mivel azt az alperes, állítása ellenére, a jogerős ítéletben megállapított – a korábban kifejtettek szerint felül nem mérlegelhető – tényállás alapján nem tudta bizonyítani.

[52] A Kúria utal emellett arra, a felperes jogelődje, illetve az M..... B..... Z..... perbeli tájékoztatással megegyező tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatását a Kúria több ügyben is vizsgálta már, és azt precedensképes határozataiban [a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a BHGY-ban közzétett, 2012. január 1. után meghozott határozat] kivétel nélkül megfelelőnek találta (Pfv.VII.20.294/2021/13., Pfv.I.21.240/2020/5., Pfv.I.20.386/2019/10., Pfv.I.20.310/2019/6., Gfv.VII.30.077/2020/5.).

[53] A Kúria kiemeli, a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a 2021. november 22-én hozott és a Magyar Közlöny 2021. évi 243. számában 2021. december 28-án közzétett Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: JPE határozat) értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja (Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen) azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kezdvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (JPE határozat elvi tartalom, 34. pont). A perbeli tájékoztatás a JPE határozatban megfogalmazott elvárást is kielégíti.

[54] A tájékoztatás időbeliségével összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, a kellő idő annak biztosítását jelenti, hogy a 93/13/EGK irányelv huszadik preambulum bekezdésének, illetve

melléklete 1.i) pontjának megfelelően a fogyasztó a szerződés megkötése előtt ténylegesen megismerhesse a szerződés összes feltételét, annak valós ismerete alapján dönthessen az elfogadásáról. Ennek fontosságára az EUB számos határozatában kitért (C-26/13. ítélet 67. és 70. pontok, C-186/16. 48.pont, C-126/17. sz. végzés 34. pont, C-51/17. 76.pont), anélkül azonban, hogy a kellő idő konkrét tartalmát meghatározta volna. Ezt értékelve a Kúria a Gfv.VI. 30.467/2020/9. számú döntésében akként foglalt állást, önmagában abból a körülményből, hogy a fogyasztó a szerződéskötéssel egyidejűleg kapott tájékoztatást az árfolyamkockázatról, nem következik sem az, hogy a tájékoztatás nem felelt meg a tisztességes tájékoztatással szembeni elvárásoknak, sem az, hogy megfelelt. E kérdés megítélése során, az eset összes körülményét figyelembe véve, a rendelkezésre álló bizonyítékokat mérlegelve kell állást foglalni (Gfv.VII.30.286/2020/4.).

[55] Az adott ügyben az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott bizonyítás eredményét értékelve állapította meg, hogy az alperesnek a finanszírozási konstrukció megismerésére megfelelő idő állt a rendelkezésére (elsőfokú ítélet 81. pont). Ezen – a jogerős ítélettel helybenhagyott – megállapításának felülmérlegelésére a Kúria nem csak azért nem látott lehetőséget, mert az alperes a korábban írtak szerint nem hivatkozott megsértett jogszabályként az rPp. 206. § (1) bekezdésére, hanem azért sem, mert az alperes személyes előadásából is kitűnt, hogy az alperesnek korábban is volt deviza alapú kölcsönszerződése, a szerződést a saját bevallása szerint is elolvasta, kérdéseket intézett a gépjármű-kereskedő alkalmazottjához, és a szerződéskötés folyamata mintegy másfél-két órát vett igénybe. Mindezek alátámasztják az eljáró bíróságok azon, a rendelkezésre álló bizonyítékokból levont következtetését, hogy a szerződéskötés napján adott tájékoztatás ellenére jelen ügyben a szerződés lényeges tartalmának megismerésére az alperesnek lehetősége volt.

[56] Az alperes az rHpt. 213. § (1) bekezdés további pontjai tekintetében – a fellebbezésére utalással – lényegében azt sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság ítélete e körben jogi indokolást nem tartalmaz. A Kúria visszautal jelen határozata [32] pontjában írtakra.

[57] A Kúria megállapította, hogy a helyes indokai alapján helybenhagyott elsőfokú ítélet a fenti körben sem jogszabálysértő. A perbeli kölcsönszerződés tartalmazza az ügyleti kamat százalékban kifejezett értékét: 8,75%, az egyoldalú szerződésmódosításból eredő hátrányokat pedig a DH1 törvény 4. §-a alapján készített felülvizsgált elszámolás kiküszöbölte. A törlesztőrészletek meghatározottsága kapcsán az alperes a felülvizsgálati kérelmében az általa is elvégezhető kiszámíthatóságra, illetve az 1/2016. PJE határozat mellőzésének szükségességére hivatkozott. E tekintetben a szerződés tárgya, illetve a THM vonatkozásában a jelen határozatban írtak megfelelően irányadók.

[58] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Alkalmazott jogszabályok és joggyakorlat

[59] 1996. évi CXII. törvény 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontok, 210. § (1) bekezdés

[60] 1959. évi IV. törvény 209. § (1) bekezdés

[61] 2/2014. PJE határozat, 1/2016. PJE határozat, Jpe.I.60.015/2021/15.

[62] Pfv.VII.20.294/2021/13., Pfv.I.21.240/2020/5., Pfv.I.20.386/2019/10.,
Pfv.I.20.310/2019/6., Gfv.VII.30.077/2020/5., Gfv.VI.30.467/2020/9.

A döntés elvi tartalma

[63] Megfelel a kölcsönszerződés az rHpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjának, ha az a kölcsön összegét lerovó pénznemben (forint) tartalmazza, és a kirovó pénznemben (svájci frank) való kiszámításának feltételei a szerződésben foglaltak alapján adottak. A szerződés tárgyának (a kölcsönösszegnek) a fenti szerződésbeli meghatározása nem minősül tisztességtelennek sem, ha a ténylegesen kölcsönadott összeg számítási módszerei, valamint az alkalmazandó árfolyam a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára átlátható, így pontos és érthető szempontok alapján értékelni tudja a szerződésből eredően őt érintő gazdasági következményeket.

[64] A fix törlesztésű deviza alapú kölcsönszerződés átlátható, világos és érthető tájékoztatást adott arról, hogy az árfolyam kedvezőtlen változása hatására akár jelentős mértékben megnövekedhet a kölcsön futamideje.

Záró rész

[65] Az alperes az eredménytelen felülvizsgálati kérelem következtében köteles a felperes jogi képvisleti díjból álló eljárási költségének megfizetésére az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint. Ennek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján, a kifejtett jogi képvisleti tevékenységgel arányosan, áfával növelten határozta meg. Az alperes által a teljes személyes költségmentességére tekintettel le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

[66] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

[67] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján – kérelemre – tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2022. április 26.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

S.K.

bíróági ügyintéző